/ **Biudžeto valdymas**

Biudžeto valdymas

12th Aug 2019

Biudžeto modulis skirtas tam, kad, suvedus įmonės finansinę biudžetų informaciją, po to būtų galima ją sulyginti su įmonės finansiniais rodikliais.

Sistemoje vedamos penkios statinės ir penkiolika dinaminių dimensijų. Statinės dimensijos sistemoje yra fiksuotos - jų pakeisti negalima.

Statinės dimensijos: Padalinys, Objektas, Centras, Serija ir Asmuo. Jos yra beveik visuose sistemos moduliuose. Vedant operacijas tuose moduliuose jos patenka į DK, todėl galima spausdinti įvairias finansines ataskaitas tų dimensijų pjūviais.

Dinaminės dimensijos - tai analizės pjūviai, kuriuos vartotojas pagal poreikį gali susikurti pats. Pavyzdžiui: Klientų grupės, Menedžeriai, Pardavimų temos, Prekių grupės, Prekių temos ir t.t. Sukūrus reikalingas dimensijas ir įvedus atitinkamą informaciją, galima analizuoti finansinę informaciją tų dimensijų pjūviais.

> Labai svarbu iš anksto nuspręsti, kokios dimensijos ir kaip bus naudojamos. Pagal jas informacija ateis į Didžiąją knygą, pagal jas bus galima vesti biudžetą, o po to daryti planuojamos ir faktinės informacijos palyginimą.

Pvz.: jeigu įmonėje svarbu vesti finansinius rezultatus pagal padalinius, tai padalinys bus apskaitos dimensija, pagal kurią bus vedama ne tik analitinė, bet ir finansinė apskaita, t.y. duomenys bus atvaizduojami Didžiojoje knygoje padalinio pjūvyje. Tokiu atveju, ir biudžetą reikėtų suvesti padalinio pjūvyje. Tada būtų galima lyginti biudžetą su finansiniais rodikliais tiek pagal kiekvieną padalinį, tiek visos įmonės mastu.

/ Biudžeto valdymas / **Ką turite žinoti**

Ką turite žinoti

9th Oct 2020

Biudžeto modulio valdymui reikalingos kortelės :

1. Sąskaitų planas
2. Padaliniai
3. Objektai
4. Centrai
5. Serijos
6. Asmenys

/ Biudžeto valdymas / **Biudžeto formavimas**

Biudžeto formavimas

27th Aug 2019

Biudžeto formavimas susideda iš trijų žingsnių:

1. biudžeto aprašomoji dalis (straipsniai, biudžetai, maketai, dimensijos),
2. biudžeto operacijų suvedimas,
3. biudžeto informacijos peržiūra (analizė).

> Servisas -> Biudžeto valdymas -> Straipsniai

Tam, kad būtų galima suvesti biudžeto informaciją, pirmiausia reikia apsirašyti pačius biudžeto straipsnius.

> Straipsnis gali visiškai atitikti balansinę sąskaitą, gali būti stambesnis, t.y. apimti kelias balansines sąskaitas, bet jokiu būdu negali būti smulkesnis.

Tai medžio pavidalo sąrašas. Informaciją bus galima priskirti tik detalaus tipo straipsniams.

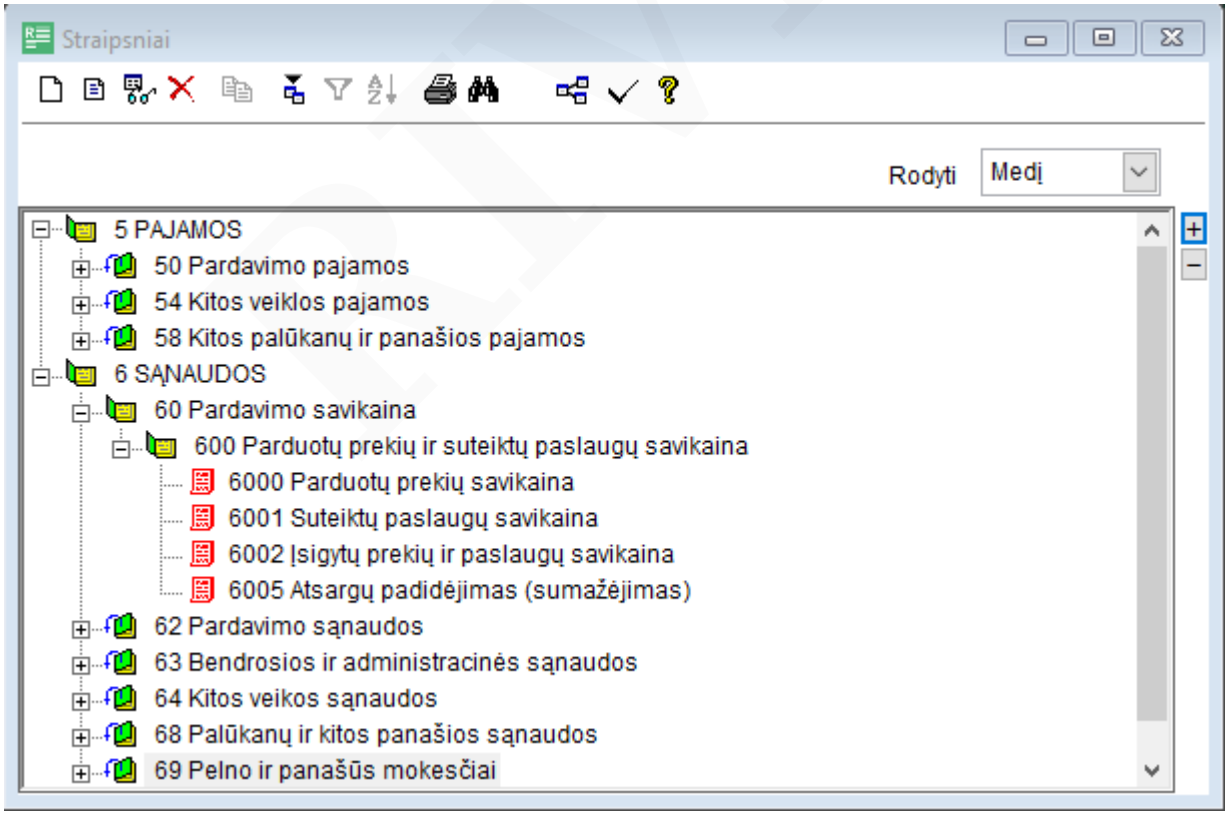

> Servisas -> Kortelės -> Įmonės sąskaitų planas

Biudžeto straipsniai susiejami su sąskaitų planu per sąskaitų plano lauką "**Biudžeto straipsnis**". Šis ryšys leidžia sulyginti faktines Didžiosios knygos sąskaitų sumas su Biudžeto straipsnių informacija.

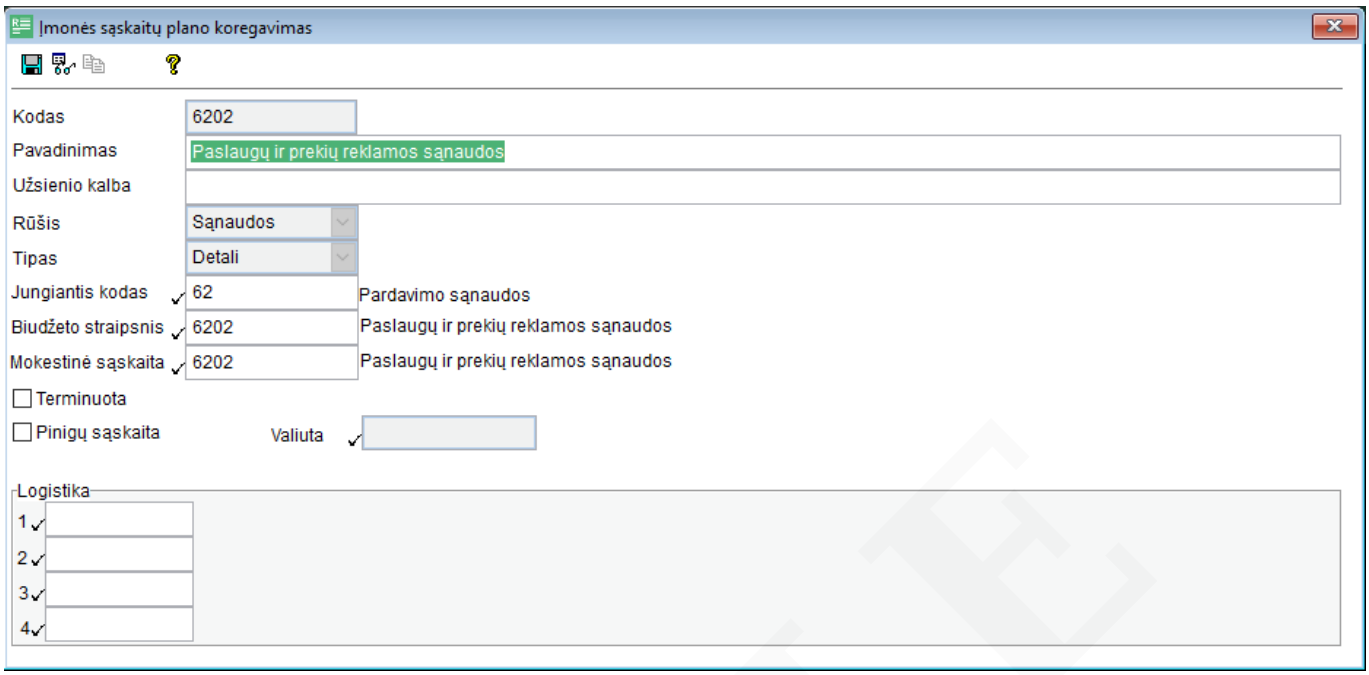

Dažniausiai biudžeto straipsniai siejami su pajamų (sąnaudų) sąskaitomis.

> Servisas -> Biudžeto valdymas -> Biudžetai

Biudžetų sąraše aprašomi įmonėje naudojami biudžetai. Nurodomas jo kodas, pavadinimas, tipas ir laikotarpis, kuriam jis yra skirtas.

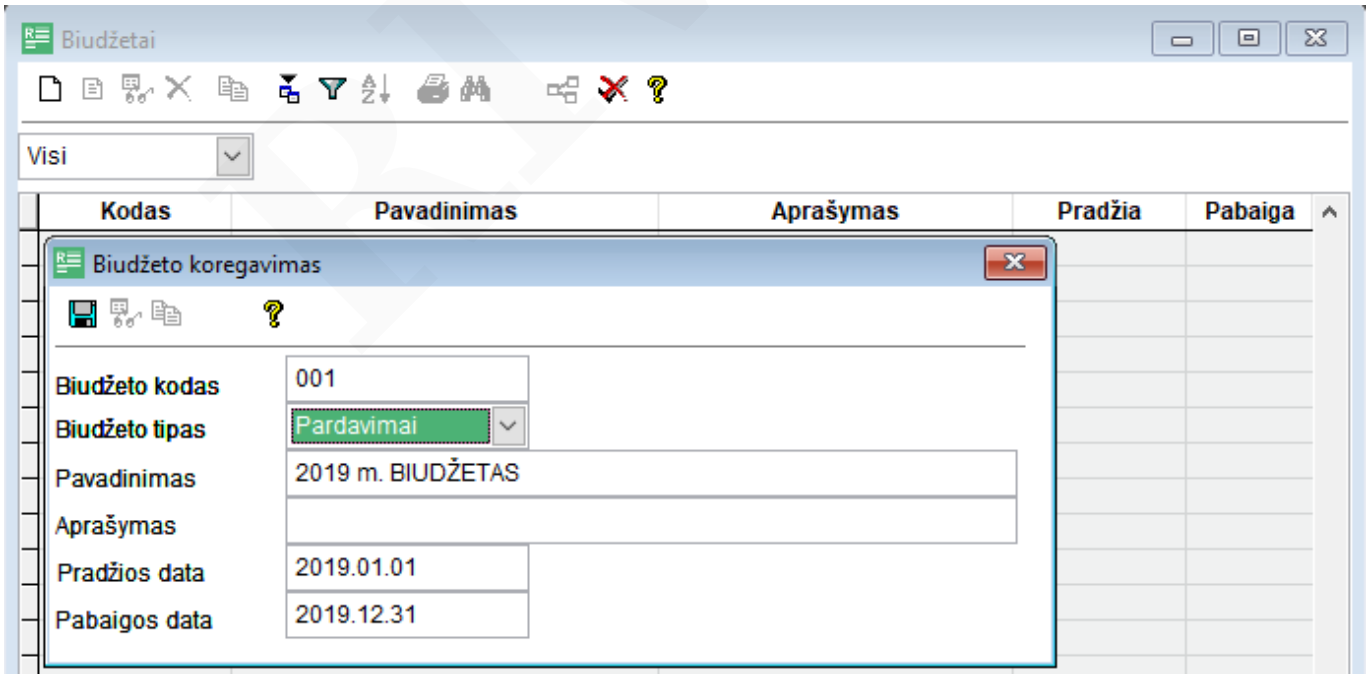

Laikotarpis paprastai apima kalendorinius metus. Tipas, kaip ir pavadinimas, yra informaciniai laukai.

> Servisas -> Biudžeto valdymas -> Maketai

Biudžeto įvedimui ir atvaizdavimui reikia apsirašyti maketus. Maketas yra forma, kurioje išvardintos biudžeto informacinės eilutės. Jo pagalba atliekamas biudžeto informacijos vedimas, koregavimas ir peržiūrėjimas.

Gali būti keli maketai. Pvz.: vienas - smulkus, skirtas biudžeto vedimui, kiti - stambesni, tik informacijos peržiūrėjimui.

Kuriamas naujas maketas. Kiekvienas maketas turi kodą.

Toliau aprašomos maketo detalios eilutės.

> Kiekviena eilutė, priklausomai nuo jos aprašymo, gali turėti skirtingas funkcijas suvedant biudžeto duomenis ir peržiūrint biudžeto duomenis (lyginant su DK informacija).

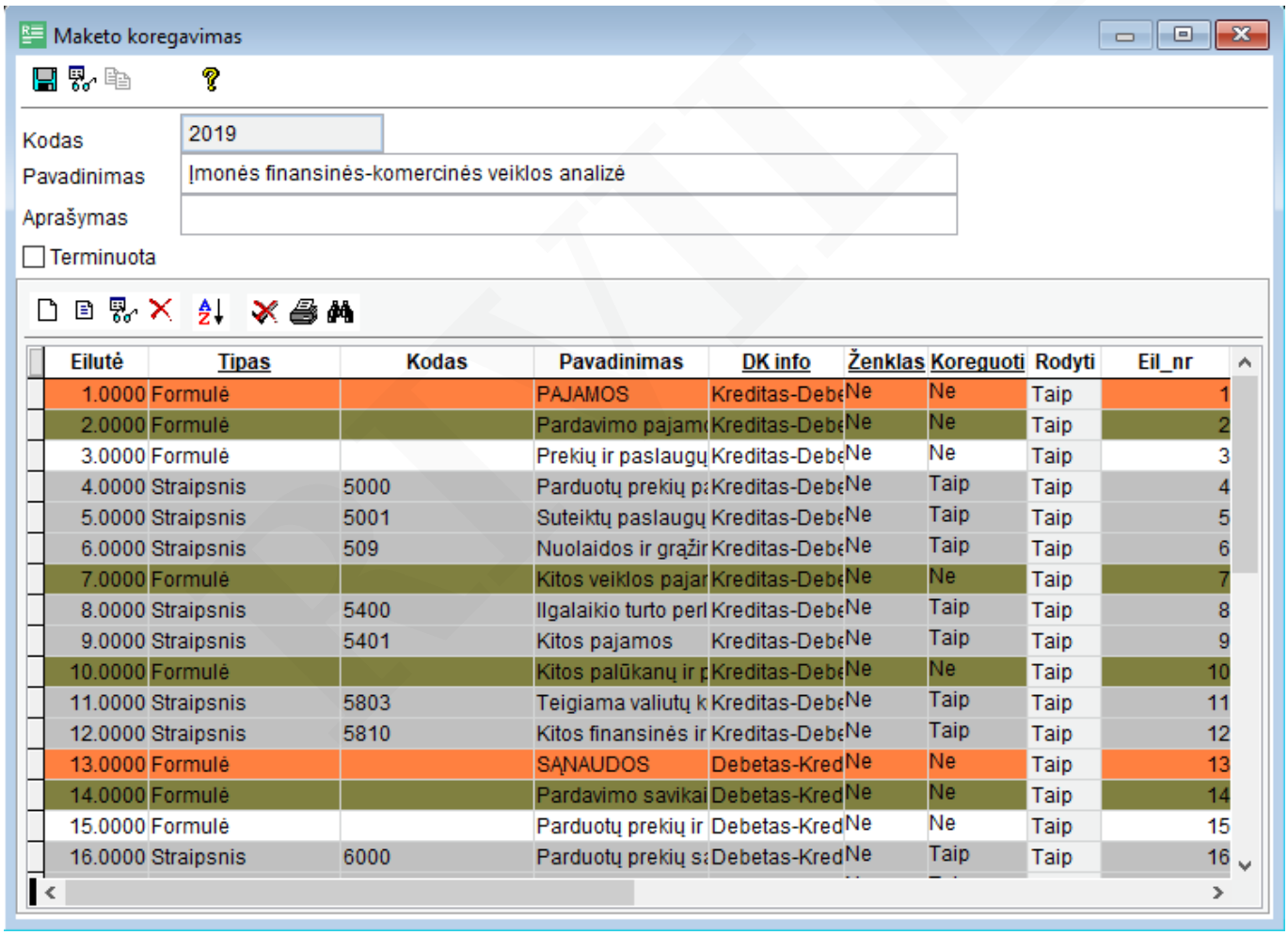

Eilutė	Tipas	Kodas	Pavadinimas	DK info	Ženklas	Koreguoti	Rodyti	Eil_nr
1.0000	Formulė		PAJAMOS	Kreditas-Debe	Ne	Ne	Taip	1
2.0000	Formulė		Pardavimo pajam	Kreditas-Debe	Ne	Ne	Taip	2
3.0000	Formulė		Prekių ir paslaugų	Kreditas-Debe	Ne	Ne	Taip	3
4.0000	Straipsnis	5000	Parduotų prekių p	Kreditas-Debe	Ne	Taip	Taip	4
5.0000	Straipsnis	5001	Suteiktų paslaugų	Kreditas-Debe	Ne	Taip	Taip	5
6.0000	Straipsnis	509	Nuolaidos ir grąžir	Kreditas-Debe	Ne	Taip	Taip	6
7.0000	Formulė		Kitos veiklos pajar	Kreditas-Debe	Ne	Ne	Taip	7
8.0000	Straipsnis	5400	Ilgalaikio turto perl	Kreditas-Debe	Ne	Taip	Taip	8
9.0000	Straipsnis	5401	Kitos pajamos	Kreditas-Debe	Ne	Taip	Taip	9
10.0000	Formulė		Kitos palūkanų ir p	Kreditas-Debe	Ne	Ne	Taip	10
11.0000	Straipsnis	5803	Teigiama valiutų k	Kreditas-Debe	Ne	Taip	Taip	11
12.0000	Straipsnis	5810	Kitos finansinės ir	Kreditas-Debe	Ne	Taip	Taip	12
13.0000	Formulė		SĄNAUDOS	Debetas-Kred	Ne	Ne	Taip	13
14.0000	Formulė		Pardavimo savikai	Debetas-Kred	Ne	Ne	Taip	14
15.0000	Formulė		Parduotų prekių ir	Debetas-Kred	Ne	Ne	Taip	15
16.0000	Straipsnis	6000	Parduotų prekių s	Debetas-Kred	Ne	Taip	Taip	16

Maketo eilutėje nurodoma:

- **Eilutės numeris** - identifikuoja konkrečią eilutę ir parodo, kelinta eilutė bus biudžeto vedimo operacijoje ir informacijos peržiūroje.
- **Tipas** - galimi tipai:
  - Straipsnis - nurodo, kad šioje eilutėje bus vedami biudžeto straipsnio duomenys, o peržiūroje bus rodoma biudžeto ir DK sąskaitų, kurioms priskirtas šis straipsnis, informacija.
  - Sąskaita - nurodo, kad biudžetas šioje eilutėje nebus vedamas, o peržiūroje bus

atvaizduojama nurodytos sąskaitos iš DK informacija.
    - Formulė - nurodo, kad šios eilutės informacija bus gaunama atliekant veiksmus su kitomis maketo eilutėmis.
- **Eilutės požymis** - galimos reikšmės "Biudžetas" arba "Faktas". Biudžeto peržiūroje pagal maketą bus galima nustatyti, ar rodyti tik faktą, ar tik planą, ar ir faktą ir planą. Jeigu eilutės tipas yra "Formulė", o požymis "Biudžetas", tai tos eilutės duomenys bus rodomi kartu su planu (planas, arba ir planas, ir faktas). Jeigu eilutės tipas yra "Formulė", o požymis "Faktas", tai tos eilutės duomenys bus rodomi kartu su faktu (faktas, arba ir planas, ir faktas).
- **Kodas** - priklauso nuo pasirinkto maketo eilutės tipo: arba biudžeto straipsnio, arba sąskaitos kodas. Jeigu tipas yra "Formulė", laukas gali būti tuščias, arba gali būti priskiriamas koks nors kodas.

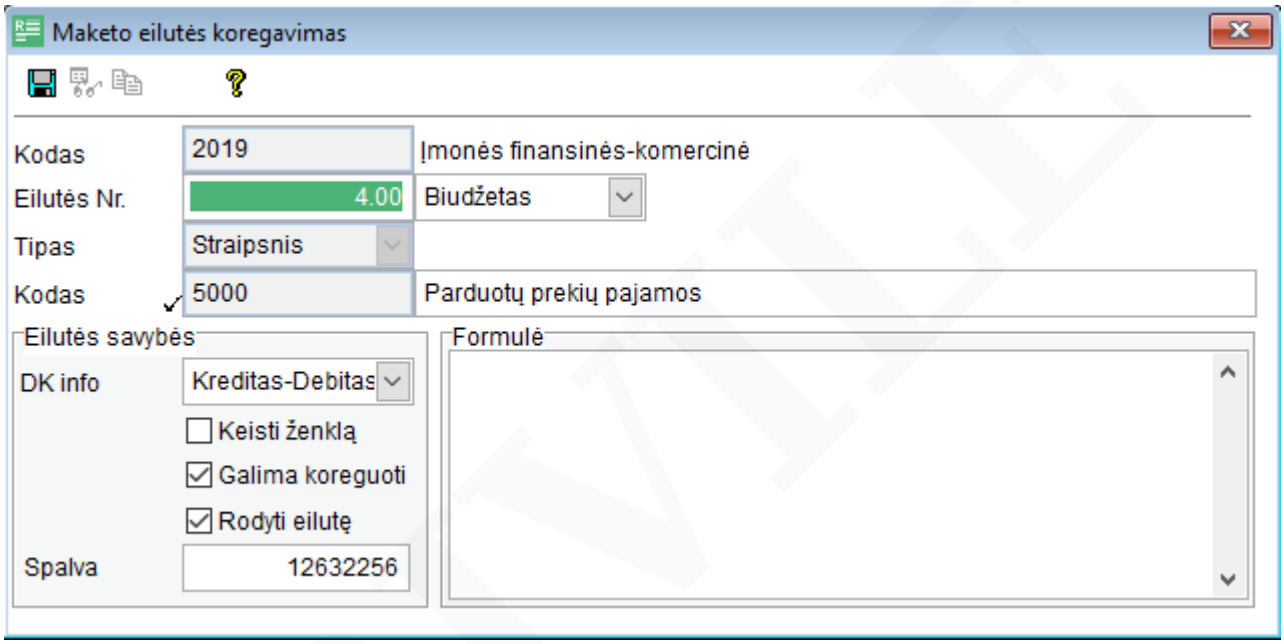

- **DK Info** - nustato, kokia bus rodoma DK informacija: Debetas, Kreditas, Debetas-Kreditas ar Kreditas-Debetas.
- **Keisti ženklą** - požymis uždedamas, norint atvaizduoti informaciją su priešingu ženklu, t.y teigiamas sumas su minuso ženklu, neigiamas - su pliuso.
- **Galima koreguoti** - biudžeto informacija vedama tik eilutėse, kurioms priskirtas detalus biudžeto straipsnis. Standartiškai tokios eilutės yra koreguojamos. Visos kitos, nors ir būtų uždėtas šis požymis, negali būti koreguojamos. Norint, kad ir detalaus straipsnio eilutė nebūtų koreguojama, šis požymis nuimamas.
- **Rodyti eilutę** - standartiškai visos maketo eilutės rodomos. Nuėmus šį požymi, eilutė nebus matoma vedant biudžeto operaciją ir nebus rodoma peržiūros metu.
- **Spalva** - iš spalvų paletės galima pasirinkti eilutės spalvą.
- **Formulė** - įrašoma eilutės reikšmės paskaičiavimo formulė. Aprašant veiksmus su eilutėmis, naudojama **funkcija L (parametras)**. Parametras - tai eilutės numeris, pvz. L(1) ar L(13.000). Tokia **formulė grąžina reikšmę, lygią nurodytos eilutės planui**. Jeigu, nurodant eilutės numerį, **ketvirtoje pozicijoje po kablelio priskiriama reikšmė 1**, pvz. L(1.0001) ar L(13.0001), tai tokia **formulė grąžina reikšmę, lygią nurodytos eilutės faktui**.

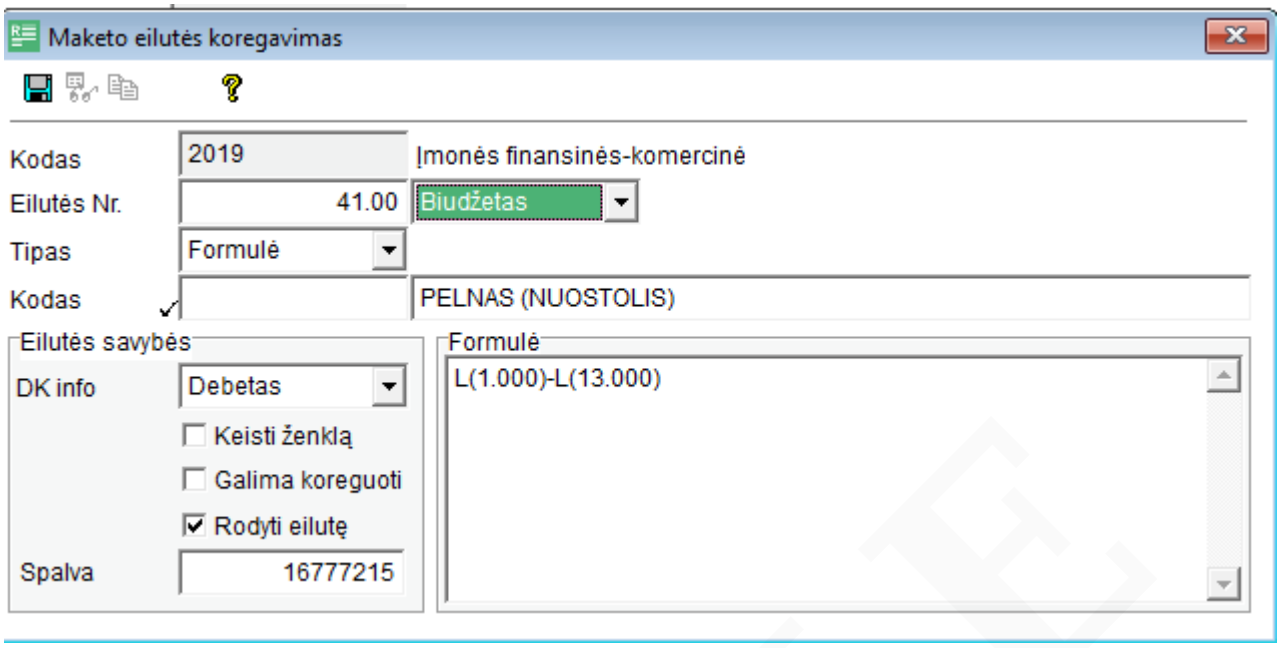

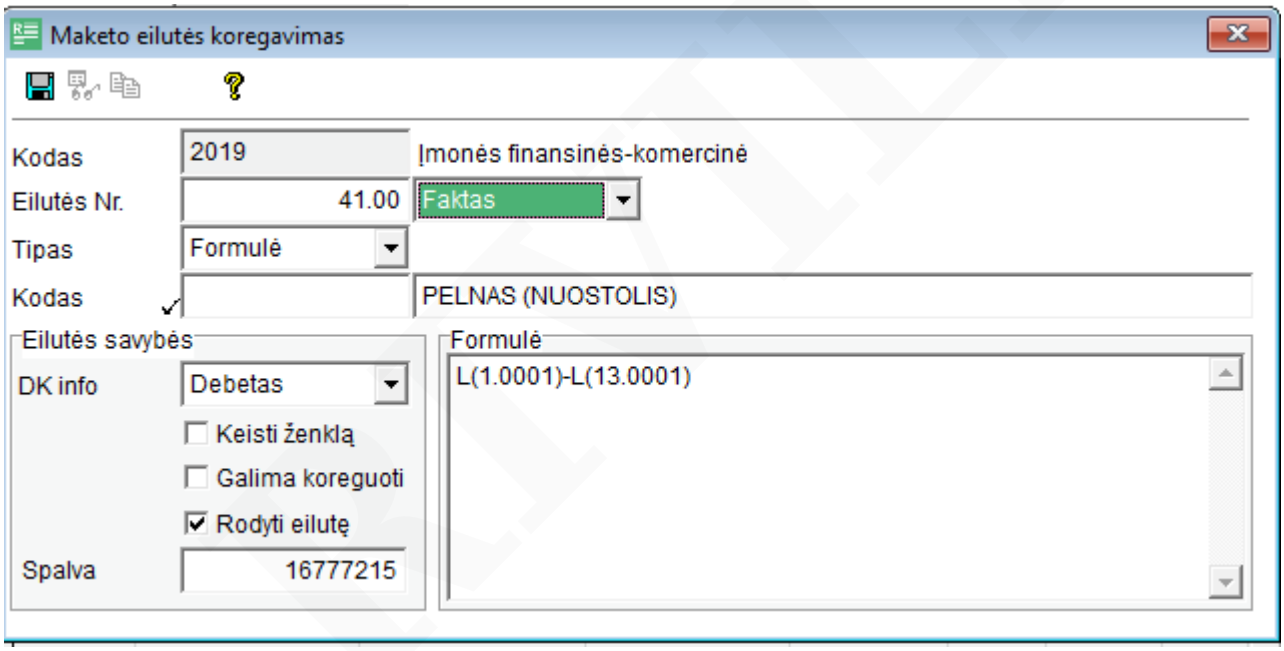

Servisas -> Biudžeto valdymas -> Biudžeto operacijos

Biudžeto operacijos skirtos biudžeto informacijai suvesti. Reikia iš anksto žinoti kokios dimensijos bus naudojamos biudžeto analizei, t.y. ar biudžetas bei jo vykdymas bus nagrinėjami visos įmonės mastu, ar pagal padalinius, ar pagal objektus ir pan. Priklausomai nuo to, taip turi būti suvedamos ir biudžeto operacijos. Pvz.: jeigu planas vedamas kiekvienam padaliniui atskirai, tai jo suvesti visai įmonei nebereikia.

Laukas "**Biudžeto kodas**" apsprendžia suvedamos informacijos laikotarpį.

Pagal lauko "**Maketas**" reikšmę biudžeto operacijoje bus atvaizduotos biudžeto eilutės.

"**Laikotarpis**" - gali būti mėnuo, ketvirtis, metai. Dažniausiai informacija vedama mėnesiais.

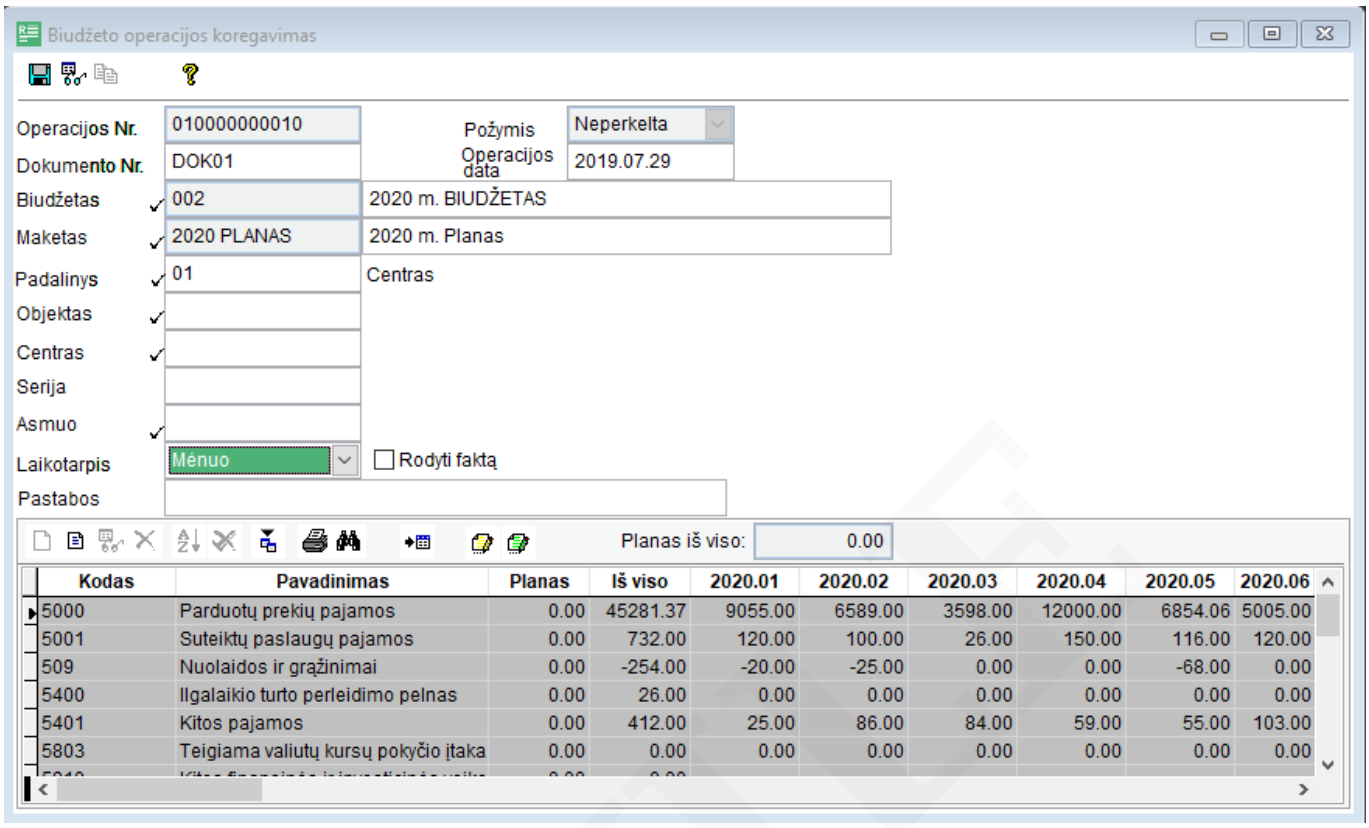

Užpildžius bendrą operacijos informaciją, spaudžiamas mygtukas "**Informacijos nuskaitymas**". Nuskaičius informaciją, sistema pagal pateiktą maketą atvaizduoja duomenis informacijos suvedimui ir koregavimui.

Jei buvo uždėtas požymis "**Rodyti faktą**'', tai kiekvienai biudžeto straipsnio eilutei paskaičiuojama ir rodoma nurodyto straipsnio informacija iš Didžiosios knygos.

Priklausomai nuo biudžeto laikotarpio, suformuojama tiek kolonėlių, kiek mėnesių, ketvirčių arba metų apima tas biudžetas.

Lentelėje suvedami biudžeto skaičiai. Biudžeto informacija vedama tik eilutėse, kurioms priskirtas detalus biudžeto straipsnis ir kurios yra koreguojamos.

Stovint ant koreguojamos kolonėlės ir dukart paspaudus "pelę" arba koregavimo mygtuką, atsidaro langas "**Papildomos informacijos koregavimas**". Čia galima įvesti papildomą informaciją apie kolonėlėje priskirtą skaičių.

Mygtukų juostoje yra du funkciniai mygtukai: "**Fakto priskyrimas**" ir "**Biudžeto operacijos straipsnio prisumavimas**". Jų pagalba galima automatizuoti biudžeto suvedimo procesą.

> Paspaudus mygtuką "**Fakto priskyrimas**" bus galima praeito laikotarpio faktą, padaugintą iš tam tikro koeficiento, suapvalintą tam tikru tikslumu, įkelti į dabar vedamo biudžeto planą.

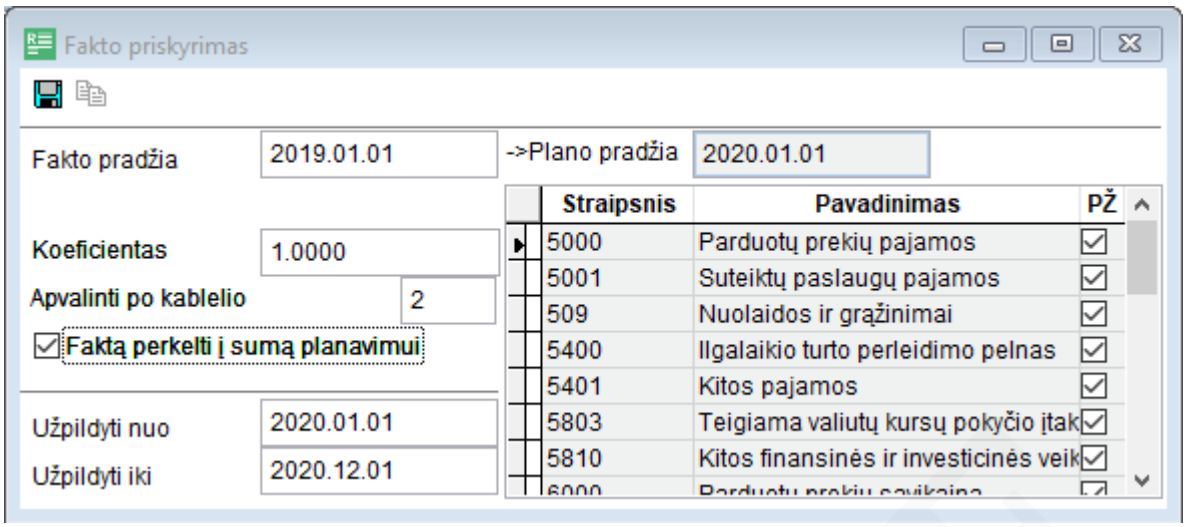

Nurodoma fakto skaičiavimo pradžios data. Pagal tą datą paskaičiuojamas straipsnio faktas ir informacija bus nuosekliai perkeliama į atitinkamus biudžeto mėnesius, pradedant nuo biudžeto pradžios.

Atžymimi straipsniai, kurių informaciją reikia suformuoti, uždedamas požymis "**Faktą perkelti į sumą planavimui**". Paspaudus mygtuką "**Išsaugoti**", paskaičiuota informacija užpildomos biudžeto operacijos eilutės.

> Paspaudus "**Biudžeto operacijos straipsnio prisumavimas**" galima prisumuoti informaciją iš kitos biudžeto operacijos.

Pasirenkama biudžeto operacija, atžymimi straipsniai, kurių informaciją reikia suformuoti, uždedamas požymis "**Faktą perkelti į sumą planavimui**". Paspaudus mygtuką "**Išsaugoti**", tos operacijos informacija padauginama iš įvesto koeficiento, suapvalinama nurodytu tikslumu ir gautais skaičiais užpildomos biudžeto operacijos eilutės.

Informacija prisumuojama pagal atitinkamus mėnesius, t.y. sausio mėn. informacija prisumuojama prie sausio, vasario prie vasario ir t.t.

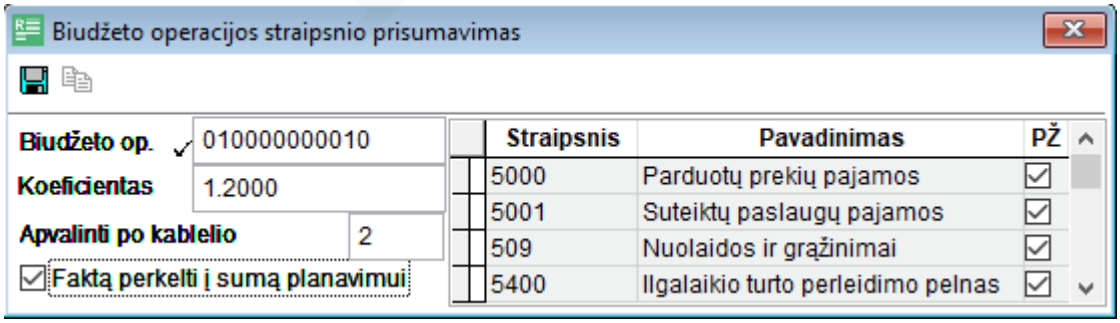

> Servisas -> Biudžeto valdymas -> Biudžeto informacija

Biudžeto informacijos meniu skirtas peržiūrėti straipsnių ir tuos straipsnius atitinkančią Didžiosios knygos sąskaitų informaciją.

Nurodomas tam tikras periodas. Norint, kad rodytų ir faktinę informaciją, reikia pažymėti laukelį

"**Faktas**".

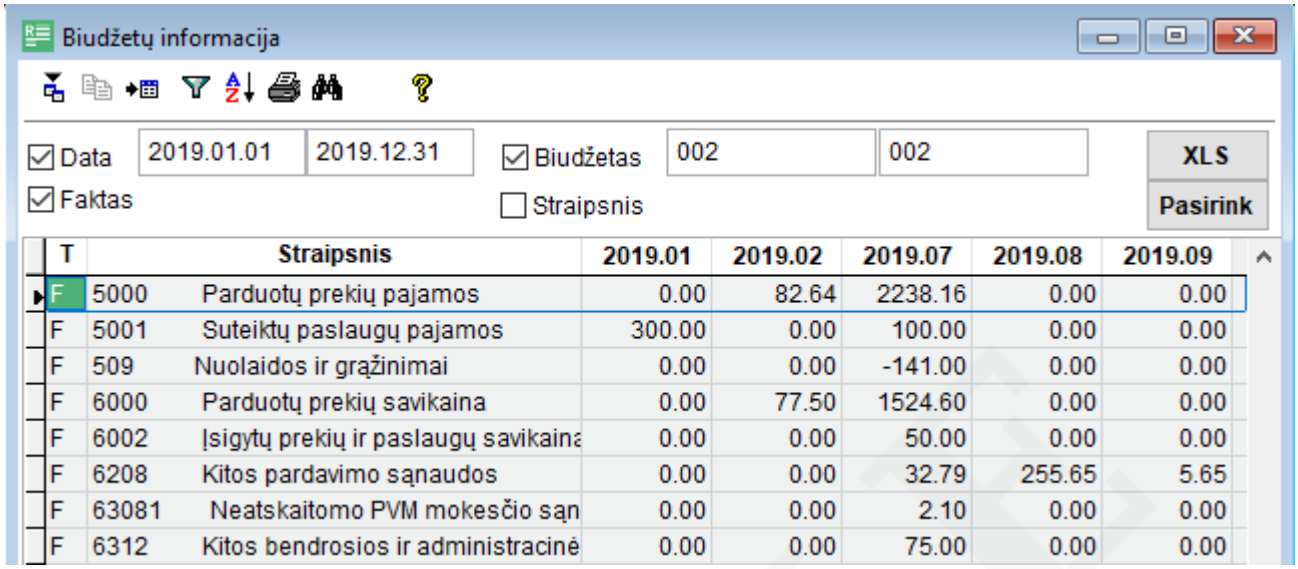

T	Straipsnis		2019.01	2019.02	2019.07	2019.08	2019.09
F	5000	Parduotų prekių pajamos	0.00	82.64	2238.16	0.00	0.00
F	5001	Suteiktų paslaugų pajamos	300.00	0.00	100.00	0.00	0.00
F	509	Nuolaidos ir grąžinimai	0.00	0.00	-141.00	0.00	0.00
F	6000	Parduotų prekių savikaina	0.00	77.50	1524.60	0.00	0.00
F	6002	Įsigytų prekių ir paslaugų savikaina	0.00	0.00	50.00	0.00	0.00
F	6208	Kitos pardavimo sąnaudos	0.00	0.00	32.79	255.65	5.65
F	63081	Neatskaitomo PVM mokesčio sąn	0.00	0.00	2.10	0.00	0.00
F	6312	Kitos bendrosios ir administracinė	0.00	0.00	75.00	0.00	0.00

Pati informacija yra matricos pavidalo. Paspaudus mygtuką "**Pasirink**", galima nurodyti, pagal kokius raktus reikia formuoti eilutes ir pagal kokius raktus - stulpelius.

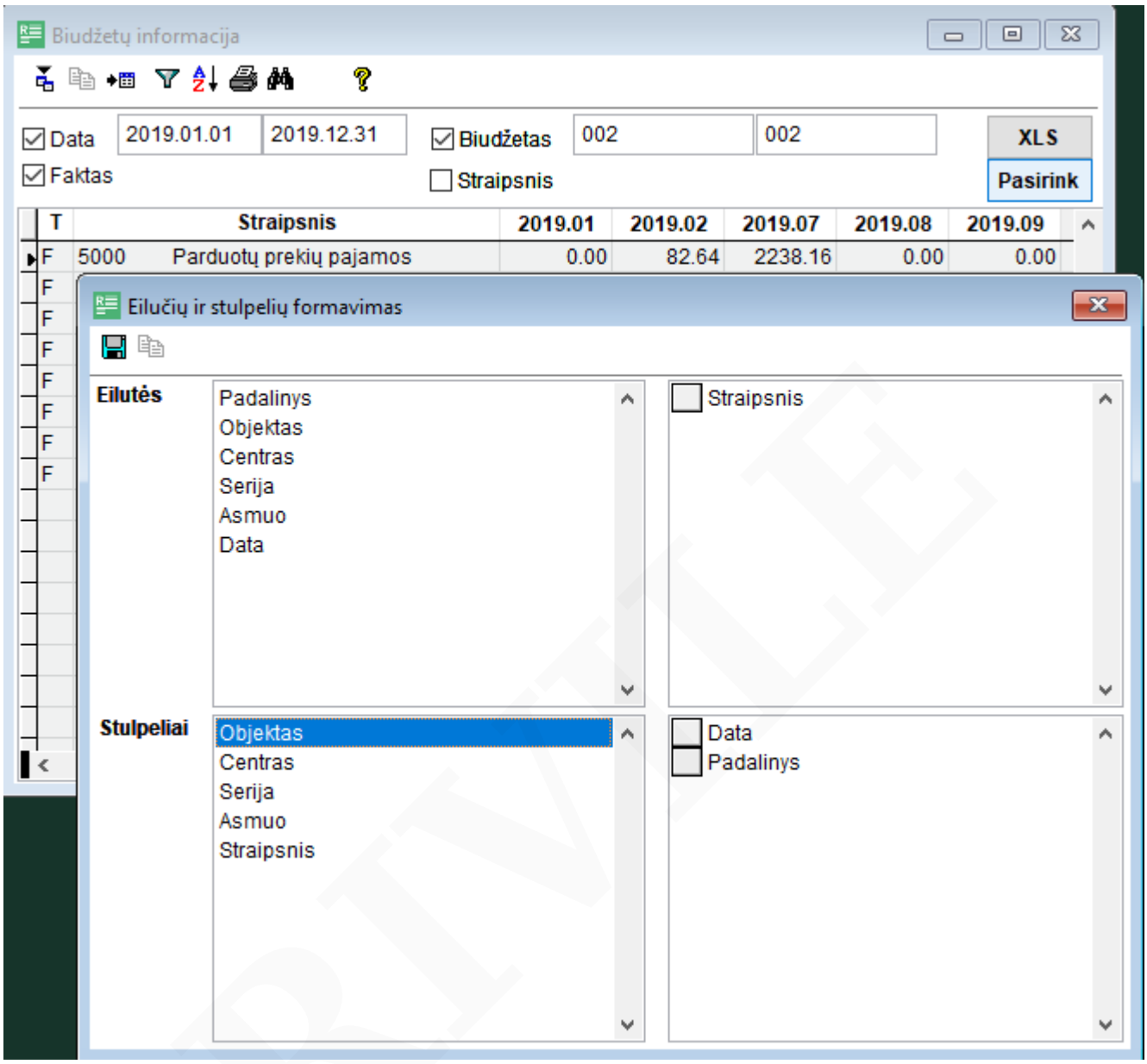

> Pagal nutylėjimą, formos eilutės formuojamos iš biudžetų straipsnių, o kolonėlės - pagal užduoto laikotarpio mėnesius.

Tačiau galima pasirinkti ir kitokį atvaizdavimą. Pasirinkus eilučių ir stulpelių raktus, pasirinkimas išsaugomas ir spaudžiamas mygtukas "**Nuskaityti**". Lentelė susiformuoja pagal naujai nurodytus eilučių ir stulpelių raktus. Eilutės ir stulpelio susikirtime vaizduojama gauta biudžetų straipsnių suma.

> Servisas -> Biudžeto valdymas -> Biudžeto informacija pagal maketą

Ataskaitos paprastai spausdinamos ir biudžeto vykdymas analizuojamas per meniu punktą "**Biudžeto informacija pagal maketą**".

Nurodomas laikotarpis, maketas. Laukelyje "**Laikotarpis**" nurodoma kaip bus atvaizduojama informacija: mėnesiai, ketvirčiais, metais. Jei reikia, uždedami kiti filtrai.

Paspaudžiamas mygtukas "**Informacijos nuskaitymas**".

> Informacija bus nuskaityta pagal visas programoje naudojamos dimensijas. Tai gali užimti nemažai laiko. Jeigu kai kurios dimensijos šiuo metu nedomina (pvz., serija ar centras), tai, prieš nuskaitant informaciją, reikia mygtuką "**Pasirink**" paspausti dešiniu "pelės" klavišu, pasirinkti "Nuskaitymo detalizavimas" ir atžymėti tik tas dimensijas, pagal kurias reikia detaliai nuskaityti informaciją. Kuo mažesnis detalizavimas, tuo greičiau nuskaitoma informacija.

Lauke "**Faktas**", keičiant pasirinkimus, galima palikti tik faktą ar tik planą, ar ir faktą, ir planą.

> Pakeitus pasirinkimą naujai nuskaitinėti informacijos nereikia.

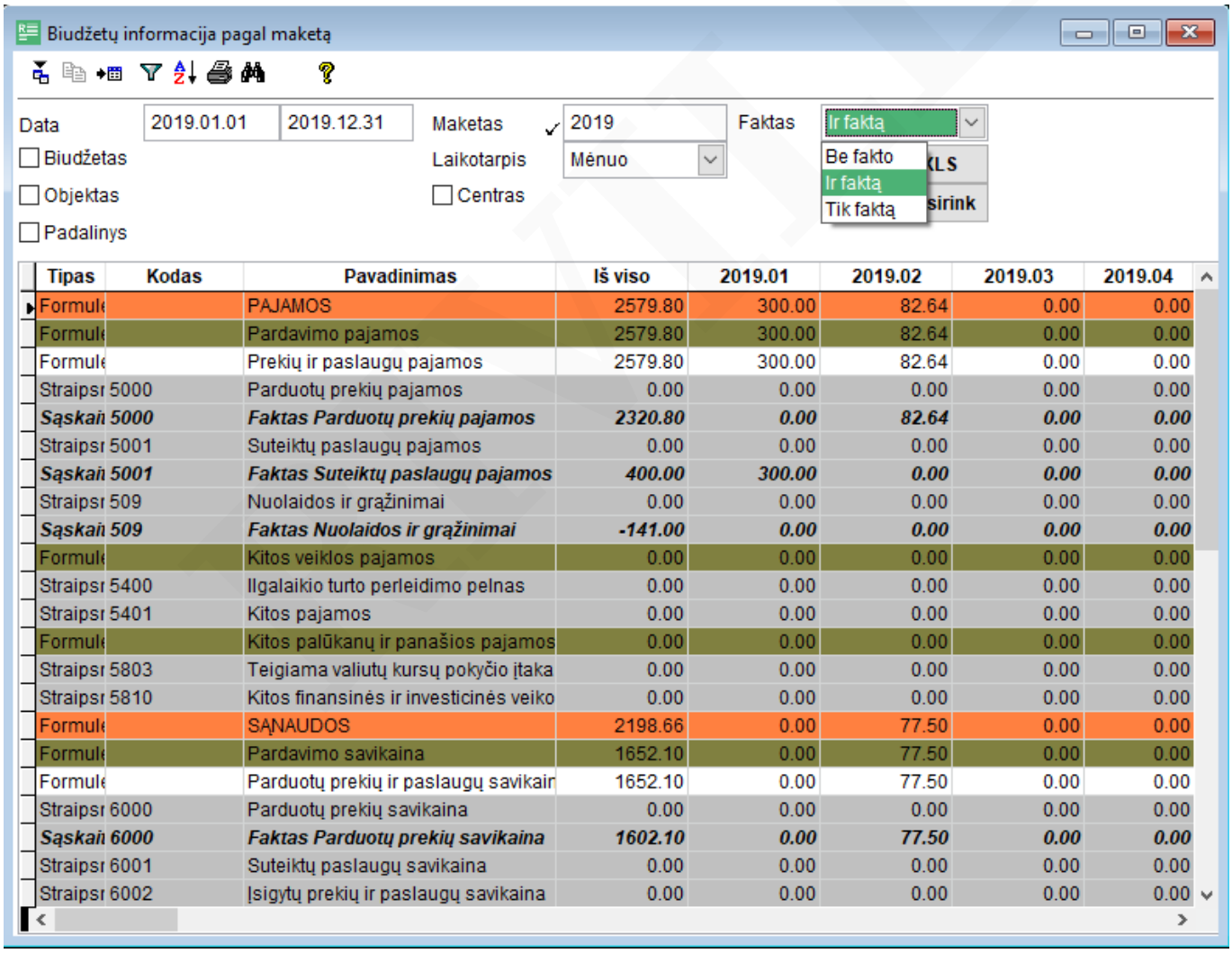

Paspaudus mygtuką "**Pasirink**", galima pasižymėti dimensijas, pagal kurias reikia skleisti informaciją, pvz.: pagal padalinius, objektus ir pan.

> Pakeitus pasirinkimą naujai nuskaitinėti informacijos nereikia.

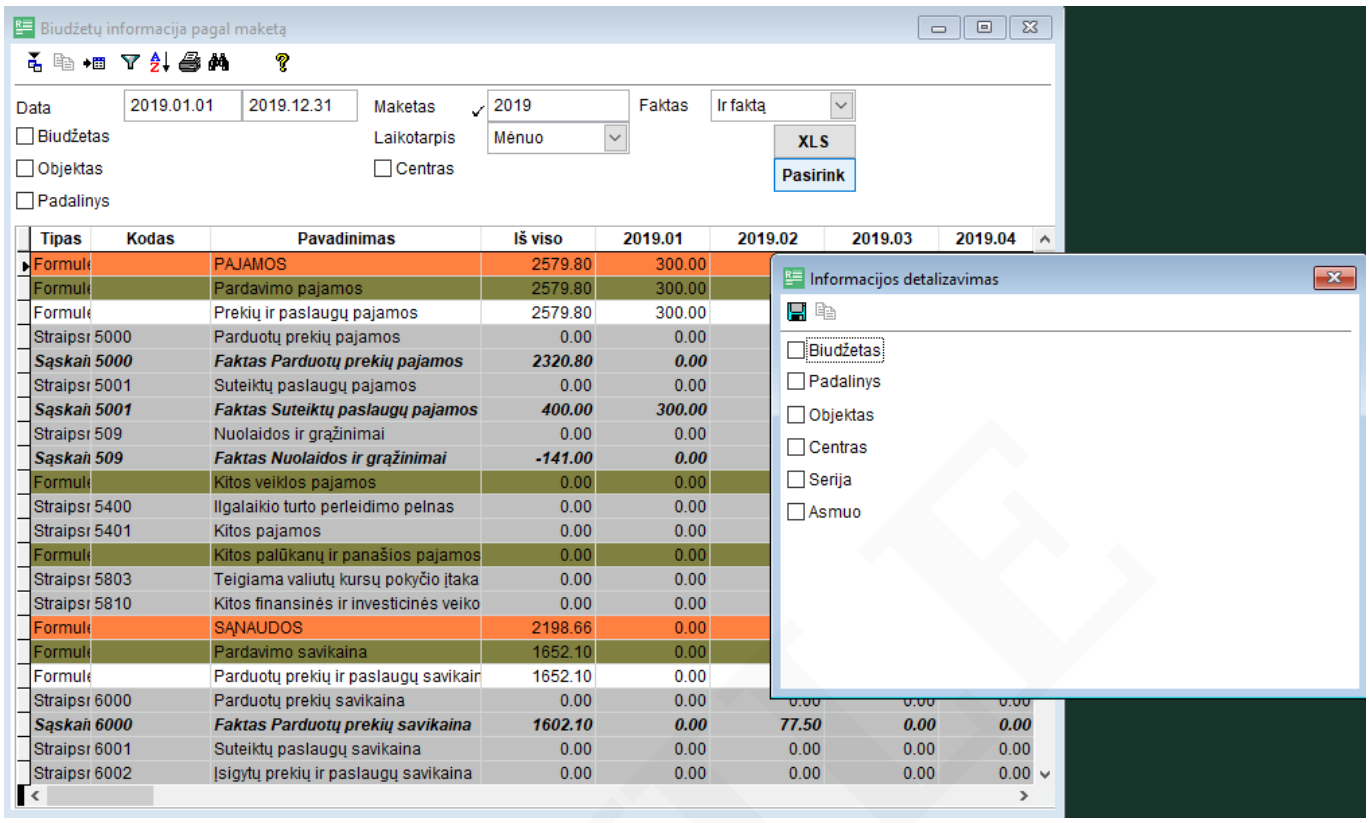
Biudžetų informacija pagal maketą
Data
2019.01.01
2019.12.31
Maketas
2019
Faktas
Ir faktą
Biudžetas
Laikotarpis
Mėnuo
XLS
Objektas
Centras
Pasirink
Padalinys
Tipas
Kodas
Pavadinimas
Iš viso
2019.01
2019.02
2019.03
2019.04
Formulė PAJAMOS 2579.80 300.00
Formulė Pardavimo pajamos 2579.80 300.00
Formulė Prekių ir paslaugų pajamos 2579.80 300.00
Straipsn 5000 Parduotų prekių pajamos 0.00 0.00
Sąskaitn 5000 Faktas Parduotų prekių pajamos 2320.80 0.00
Straipsn 5001 Suteiktų paslaugų pajamos 0.00 0.00
Sąskaitn 5001 Faktas Suteiktų paslaugų pajamos 400.00 300.00
Straipsn 509 Nuolaidos ir grąžinimai 0.00 0.00
Sąskaitn 509 Faktas Nuolaidos ir grąžinimai -141.00 0.00
Formulė Kitos veiklos pajamos 0.00 0.00
Straipsn 5400 Ilgalaikio turto perleidimo pelnas 0.00 0.00
Straipsn 5401 Kitos pajamos 0.00 0.00
Formulė Kitos palūkanų ir panašios pajamos 0.00 0.00
Straipsn 5803 Teigiama valiutų kursų pokyčio įtaka 0.00 0.00
Straipsn 5810 Kitos finansinės ir investicinės veiko 0.00 0.00
Formulė SĄNAUDOS 2198.66 0.00
Formulė Pardavimo savikaina 1652.10 0.00
Formulė Parduotų prekių ir paslaugų savikain 1652.10 0.00
Straipsn 6000 Parduotų prekių savikaina 0.00 0.00
Sąskaitn 6000 Faktas Parduotų prekių savikaina 1602.10 0.00 77.50 0.00 0.00
Straipsn 6001 Suteiktų paslaugų savikaina 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00
Straipsn 6002 Įsigytų prekių ir paslaugų savikaina 0.00 0.00 0.00 0.00 0.00
Informacijos detalizavimas
Biudžetas
Padalinys
Objektas
Centras
Serija
Asmuo